

(א) לקמן טו. (ב) ע"ש צ"מ
סד: (ג) סוטה מה, טו
(ד) [לקמן טז, טז] וכן פשטי
במנתי,

תורה אור השלם

1. נשאר בעיר ששמה
ושאקה יבית שערי:
ישעיהו כד כ:

הגהות הב"ח

(א) הש"י ד"ה אקילקלמא
אשפה. י"ב וכן הוא במנתי
דף ט"ז ע"א ובסוטה
דף י"ב ע"א:

גליון הש"ס

גמ' קס"ב בור ברשותו
חייב. ע"י לקמן דף ט"ז ע"ב
מוס' ד"ה הנ"מ:

מוסף רש"י

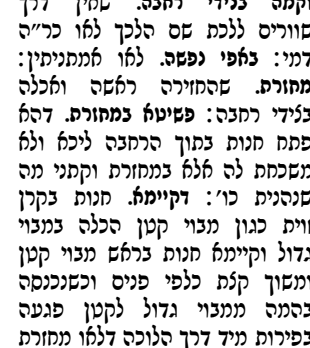
כהדיוט מדעת דמי. שהקדש מונח למעול לכל
הכל ואין מוחה בידו
ורמנא אמר מלן מנתי
למעול ורמנא דיע ב"ב
(טז). וראשי יוכת שער.
לשון בית השאה מלן יושב
ומתוך כך שערים מתקדש
שם ומנמנן וכותמין את
שערי (סוטה טח). שד
הוא ושם שאיה מכתת
שערים ויבתי בית שאן.
אדס דר צבוכה (לקמן טז).
ביתא מיחבא יתיב. זה
הדר צבוכה הנכנס לבית
זה שהיה מיושב בדיוק.
ימי. אלו חרב, ככל שהיה
צבוכה שם ומשפין סדקה
ממנו (טח).

רבינו הגנאל

כהדיוט מדעת דמי, וחייב.
ובהדיוט שלא מדעת,
קיימי' לו חצר דלא
קיימי' לאורא פטור, שני
ושאיה יוכת שער. השוכר
בית מראובן ונמצא אותו
הבית כי לשמעון הוא,
משלם הדר בו משלם
לבעליו, וכן השוכר בית
מבעלי העיר ומצא
בעלים משלם הדר ומצאו
לבעליו. והוא גברא דבנא
אפדנא אקילקלמא דיתמי
ואגביה רב נחמן לאפדניה
מיניה, להשתלם הסכירות
דבנא. לימ' קסבר הדר
בחצר חבירו בלא דעתו
צריך להעלות שוכר. לא,
אלא משום דבעיקרא
קרימנא' הו' יתיב בהווא
קילקלמא והו' יתיב
יתמי דבר מוטע, ואמי'
ליה ר' נחמן ויל פייסינו
ליתימי. לא אשגח ביה,
ואגבא לאפדנא מיניה.
מתני'. מעידי רחבה
משלמת מה שהיוקה. אמ'
רב ובמחורת, כגון שיש
נתיבות פתוחות בצדדין
שלישיות הרבים ויתיה
מהלכת ומחורת ראשה
וחוטפת פניה מן הפתחים
ואוכלת. ושמואל אמ' אפי'
מחורת פטורה ומשלמת
מה שהיוקה, היכי משכחת
לה כגון דשכבה לרחבה
ואולה וקם בצידו רחבה.
ואותיב רב נחמן עליה
דרב ממנתי' מפתח החנות
משלמת מה שנתנה, מאי
לאו במחורת וקניי מה
שנתנה אבל מה שהיוקה
לא, ופיקי, מתני' הנותן
דקיימי' זה פתח החנות
בקין זוית, כגון שהיה

אין לריך להעלות לו שוכר. ועוד אמר אבא מרי דהשוכר צית מרלוזון כו' ונמלאת בית של שמעון והוא שוכר מרלוזון מעלה שוכר לשמעון: פסטי. כלומר תרתי מילי קאמר דסתין אהדי דהאי דשוכר צית שמעון מרלוזון הוה ליה דר צחזר שמעון שלא מדעת שמעון

וקאמר לריך להעלות לו שוכר ורישא קאמר אין לריך: הא דקיימא לאגרא. מעלה שוכר לשמעון דהוה ליה זה נהנה זה חסר: הדר צחזר חבירו. דלא קיימא לאגרא שלא מדעת אין לריך להעלות שוכר: שגאמר ושאייה יוכת שער. שד ששמו שאיה מכתת שער צית שאין צני אדס דרין צו והלכך זה שעמד צו ההנהו. לישנא אחרינא צית שהוה שאוי ויחד מאין אדס יוכת שער מוסיקין מכתתין אותו: צינא מייסא יסיב. צית שהוה מיושב צדית צני אדס יתיב ישובו קיים לפי שהדין צבוכו רואין מה שהוה לריך ומתקנין אותו: דקמשהמשט צו. צעל הצית צליצי ומינא שהיו עליו ומצנו צבוכו זה הלך ודר צו משום שאיה ליכא הואיל ומשתמטין צו משום ציתא מייסא איכא דלון זה ישוב זה שדר צו יפה עשה והנהו: אקילקלמא. (א) אשפה דמתרגמינן אקילקלמא מאשפות יריס אציון (תהלים קי"ג): קרימנא. שם אומה. ל"א קדמונא קדמוניס היו יושבין צו ומעליס שוכר ליתומיס והוה ליה קיימא לאגרא: אמר רב ונמחורת. ראשה מרחצה לזידה של רחצה ואכלה פירות קמני מתניתי דמשלמת מה שהיוקה אע"ג דכולה קיימא צרחה: פטורה. הואיל וגוף הבהמה קאי צרחה לאורחה הוא להחזיר ראשה וכן צרה"ר היא: וקמה צליצי רחצה. שאין דרך שוריס ללכת שם הלכך לאו כרה"ר דמי: צאפי נפשה. לאו אמתניתי: מחורת. שהחורה ראשה ואכלה צליצי רחצה: פטורה ממחורת. דהא פתח חנות צמוך רחצה ליכא ולא משכחת לה אלא צמחורת וקמני מה שנהנית כו': דקיימא. חנות צקרן זוית כגון מצוי קטן הלה צמצוי גדול וקיימא חנות צראש מצוי קטן ומשוק קצת כלפי פניס וכשנכנסה צהמה ממצוי גדול לקטן פגעה בצירות מיד דרך הלוכה דלאו מחורת

היא: כ"ע לא פליגי דחייב דלא היה לה להחזיר ראשה ללדי רחצה: צמקא מקום. שנסג לתוך שלו וצנה והניח מתקדשו לרה"ר ושטח שם פירות ונכנסה שם צהמה דרך הלוכה ואכלתן: לימא. רב ושמואל צחופר צור צרשותו והפקיר רשותו ולא הפקיר צורו קמפלגי ובפלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע דפליגי צה לקמן צפרק שור שנגח את הפרה (דף מט:): דרב צבר חייב משום הכי פטורה הך צהמה דוה ששטח שם פירותיו הוה ליה כמו צור שאס הוחלקה צהן צהמה חייב שהרי הפקיר רשותו הלכך לא היה לו לעשות כן וקיי"ל צהמני את הכד (לקמן דף ז.) כל המלקטין צרשות הרצים שהיוק חייבין לשלם וכל הממוק צהן זכה: ושמואל צבר פטור. הלכך צהמה שאכלתן חייבת שהרי צרשות עשה ורשות הרצים נמי לא היו שאין זה דרך הילוכה: צעלמא צקונטרס וצהמה שאכלה פטורה ורב לטעמיה צפרק המניח (לקמן דף ז.)

ביצד הרגל פרק שני בבא קמא

כא.

עין משפט נר מצוה

מג א מ"י פ"ג מהלכות גולה ואפדה הלכה ט טו"ש ע"מ ט" שגב ספיק' י: מד ב מ"י פ"ג מהלכות גולה ואפדה הלכה ט סגמ עשין עג טו"ש ע"מ ט" שגב ספיק' ט טו"ש י: מה ג סגמ עשין י: מז ד ה מ"י פ"ג מהלכות מקי ממון הלכה ט סגמ עשין טו טו"ש ע"מ ט" שגב ספיק' ט: מז ו טו"ש ע"ש סס ט"י:

רבינו הגנאל (המשך)
רחב הרחבה ו' אמות
ובמקום אחר ד' אמות
וראותן ב' אמות פתח
פתוח לחנות ובה פירות
הבהמה בדרך הילוכה
פשהה ואכלה מאותו
הפתח בלא חזרה והשן
ברשות הרבי' בלא שנינו
פטורה. ואשבחן בתלמוד
ארץ ישר' רב אמ' עקמה
צוארה ואכלה. משלמת
מה שהיוקה. והנתנין
מפתח החנות משלמת מה
שנתנה. ויתפזר בשדה
חמור טעון גדיים ובשעת
עברתן ששטו צואריהן
ואכלו מפתח החנות. פ"י
לפי דרכם אכלו הגדיים
בלא עקמת הצואר, ועל
כגון זה שנינו מה שנתנה.
איכא דאמרי מחורת כולי
עלמי' לא פליגי דחייב,
כי פליגי במקצת מקום
מרושותו ונתן בו פירות
והניחה הבהמה רשות
הרבים והלכה לה אל
הפירות ואכלתם. רב אמ'
פטור כרשות הרבים הוא
חשוב ונתן ברשות הרבי'
לרב ואלו חפר
(כו) [בור] במקום זה
שהקצתו ברשות הרבי',
כגון שהכניס כחלי חצירו
בפניס והניח מחצירו
מקום משוה לרשי' הרבי'
באותו מקום כי כחופר
הבור שור, חייב בעל
המקום ההוא שחפר בו
באותו מקום כי כחופר
(כו) [בור] ברשות הרבים
דמו. ושמואל אמ' מקצה
מקום מרושותו
לרשי' הרבי' כי האי גוונא
ההוא לא הפקירו
וחצירו הוא, והשור
שאלכ פירות באותו מקום
חייב כי שן ברשי' הניק
חייבת. ואמרי' אחי, וכן
אלו חפר באותו מקום
הקצה מרושותו ונפל
שמה שור פטור בעל הבור,
דיכיל למימר ליה תורן
ברשותו מאי בעי. ופשטין
לה לעולם אימא לך

כהדיוט מדעת דמי. פ"ה דדעת שכינה איכא וקשה דשלא מדעתו לאו דוקא אלא אורחיה דמילתא נקט וה"ה מדעתו אלא נראה כהדיוט מדעת דמי כלומר דדעת שכינה איכא שלא יתנה אדס צלל מעליה: ויהיב' זהו ליתמי דבר מועט.

HebrewBooks.org © Moznani Publishers. No commercial use allowed.

כהדיוט מדעת דמי (א) שלא ליה רבי אבא בר זבדא למרי בר מר בעי מיניה מרב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שוכר או לא אדהכי נח נפשיה דרב הונא א"ל רבה בר רב הונא הכי אמר אבא מרי משמיה דרב "אינו צריך להעלות לו שוכר והשוכר בית מראובן מעלה שוכר לשמעון שמעון מאי עבידתיה הכי קאמר נמצא הבית של שמעון מעלה לו שוכר תרתי יהא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אתמר נמי א"ר חייא בר אבין אמר רב ואמרי לה אמר ר' חייא בר אבין אמר רב הונא הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אינו צריך להעלות לו שוכר והשוכר בית מבני העיר מעלה שוכר לבעלים בעלים מאי עבידתיהו הכי קאמר נמצאו לו בעלים מעלין להן שוכר תרתי הא דקיימא לאגרא הא דלא קיימא לאגרא אמר רב סחורה אמר רב הונא אמר רב הדר בחצר חבירו שלא מדעתו אין צריך להעלות לו שוכר משום שגאמר וישאיה יוכת שער (א) אמר מר בר רב אשי לדידי חזי ליה ומנח כו' תורא רב יוסף אמר ביתא מיתבא יתיב מאי בינייהו איכא בינייהו דקא משתמש ביה בצייבי ותיבנא: ההוא גברא דבנה אפדנא אקילקלמא דיתמי אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה לימא קסבר רב נחמן הדר בחצר חבירו שלא מדעתו צריך להעלות לו שוכר ההוא מעיקרא קרימנא' הו' דיירי ביה ויהבי להו ליתמי דבר מועט א"ל זיל פייסינהו ליתמי ולא אשגח אנביה רב נחמן לאפדניה מיניה: ביצד משלמת מה שנהנית וכו': אמר רב ובמחורת ושמואל אמר ר' אפילו מחורת נמי פטור ולשמואל היכי משכחת לה דמחייב כגון דשכבתה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה ואיכא דמתני' להא שמעתא באפי נפשה מחורת רב אמר חייבת ושמואל אמר פטורה ולשמואל משלמת מה שהיוקה היכי משכחת לה דמחייב כגון דשכבה לרחבה ואולה וקמה בצידו רחבה מתיב רב נחמן בר יצחק מפתח החנות משלמת מה שנהנית היכי משכחת לה פשיטא אין מה שהיוקה לא הוא מותיב לה והוא מפרק לה דקיימא בקרן זוית איכא דאמרי מחורת כולי עלמא לא פליגי דחייבת כי פליגי במקצה מקום מרושותו הרבים והכי אתמר אמר רב ל"ש אלא מחורת אבל מקצה מקום מרושותו לרה"ר פטורה ושמואל אמר אפילו מקצה מקום מרושותו קמפלגי רב דאמר פטור * קסבר * בור ברשותו חייב ושמואל דאמר חייב קסבר בור ברשותו חייב פטור אמר לך רב לעולם אימא לך בעלמא

לה כרשות הרצים: מפתח החנות. הן תריסי החנויות כשפותחין אותן ונותנין שם פירות: מה שנהנית. לא רלח להעמיד כגון שפתח החנות צולט לתוך הרחצה ויכולה לאכול צלל חמור דמודה רב דפטור לפי שאין דרך החנות להיות צולט כל כך: דקיימא בקרן זוית. כגון מצוי עקום וכשמנעת לעקמומיתה קודם שפתח לדר אחר אוכלת מפתח החנות כנגדה צלל חמור וצמוך החנות משלמת מה שהיוקה אע"פ שאוכלת צלל חמור דחזר הניק ממש הו' וצירושלמי משני הך פירכא דמפתח החנות אליצא דרב כגון שהיה חמור טעון גדיים וצעת עמידתו פטור לאורחיה ואכלו לפ"ה אחי שפיר דלגבי חמור שאוכל צמחור חשיב קרן ולגבי גדיים דאכלי כי אורחיהו חשיב שן ולפי' ר"י ז"ל דכל מה שהגדיים יכולין להגיע ולאכול חשיב רה"ר אפילו לחמור שאין יכול לאכול בלי חמור כי זה דומק לומר דגבי חמור חשיב חזר הניק ולגבי גדיים שגל צניו חשיב רשות הרצים: כ"י פליגי במקצה מקום בו. ונסג לתוך שלו והניח מקרקעו לצני רה"ר ולא שהפקיר רשותו דל"כ הו' רה"ר גמור אלא הניח לטעום שם פירותיו אצל כ"י שאין פירות שם רשות לצני רה"ר להלך שם ומסקינן פלוגתא דרב דלמר דחשיב שן צרה"ר אפילו אין יכולין לאכול צלל חמור דלא דמי למחורת צליצי הרחצה ללדי דלדי הרחצה הס גבוהים ורחצים ומודלים ממנו וחשובים חזר הניק אצל מקצה מקום שוה הוא לרשות הרצים ושמואל אמר חייבת משום שהפירות מומינן צרשותו והו' חזר הניק אף על פי שיש רשות לצהמות לדרוס אצלה: דרב סבר בור ברשותו חייב. ולכך פטור לחשיב כמו כורה צור שאס הוחלקה צהמה צהמות פירות חייב הלכך כל הקודם זכה כדן תקלה צרשות הרצים כדפירש צעלמא צקונטרס וצהמה שאכלה פטורה ורב לטעמיה צפרק המניח (לקמן דף ז.)